

Lovforslag nr. L 218. Fremsat den 30. april 1981 af arbejdsministeren

Forslag

til

Lov om uddannelses- og erhvervsvejledning

§ 1. Uddannelses- og erhvervsvejledning skal tjene til den enkeltes forberedelse og gennemførelse af valg af uddannelse eller erhverv.

Stk. 2. Vejledningen ydes under hensyn til personlige forudsætninger og til de fremtidige beskæftigelsesmuligheder med det formål, at den enkelte opnår en tilfredsstillende uddannelse og arbejdsmæssig placering.

Stk. 3. Uddannelses- og erhvervsvejledning ydes af den offentlige arbejdsformidling, af skoler og andre uddannelsesinstitutioner samt af andre myndigheder og institutioner.

§ 2. Der nedsættes et råd for uddannelses- og erhvervsvejledning, som skal bidrage til udvikling og samordning af vejledningsindsatsen og fremsætte forslag i vejledningsanliggender.

Stk. 2. Rådet forestår fremstilling og distribution af vejledningsmateriale inden for rammer, der fastlægges af vedkommende minister, jfr. stk. 4, efter indstilling fra rådet. Rådet skal i øvrigt samordne fremstilling og distribution af vejledningsmateriale og kan tilbyde rådgivning herom.

Stk. 3. Rådet skal følge udviklingen inden for vejledningsarbejdet på lokalt og regionalt plan og kan fremsætte forslag om samordningen heraf.

Stk. 4. Rådet fremsætter sine forslag over for den minister, hvorunder det pågældende vejledningsanliggende henhører.

§ 3. Rådet består af en formand og 17 andre medlemmer.

Stk. 2. Arbejdsministeren beskikker med tilslutning fra undervisningsministeren rådets formand for en periode af 4 år.

Stk. 3. Rådets øvrige medlemmer beskikkes af arbejdsministeren efter indstilling således:

Landsorganisationen i Danmark,
Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd,

Akademikernes Centralorganisation,
Dansk Arbejdsgiverforening,
Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger,

Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledning,

Danske Kvinders Nationalråd,
Amtsrådsforeningen i Danmark og
Kommunernes Landsforening

indstiller hver 1 medlem.

FR (Fællesrepræsentationen) Hovedorganisation for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark,

Foreningen af Arbejdsledere i Danmark og

Teknisk Landsforbund
i fællesskab indstiller 1 medlem.

Københavns kommune og
Frederiksberg kommune
i fællesskab indstiller 1 medlem.

Undervisningsministeriet indstiller 4 medlemmer.

Desuden beskikkes 2 medlemmer som repræsentanter for arbejdsministeriet.

Stk. 4. Rådet vælger af sin midte en suppleant for formanden. Valget gælder for samme periode, for hvilken formanden beskikkes, jfr. stk. 2.

Stk. 5. Med tilslutning fra undervisningsministeren og efter indhentet udtalelse fra rådet kan arbejdsministeren træffe beslutning om ændring i rådets sammensætning.

Stk. 6. Rådet nedsætter et forretningsudvalg bestående af medlemmer af rådet. Rådet kan i øvrigt nedsætte underudvalg bestående af medlemmer inden for og uden for rådets medlemskreds.

Stk. 7. Arbejdsministeren fastsætter med tilslutning fra undervisningsministeren rådets forretningsorden efter indstilling fra rådet.

§ 4. Rådet for uddannelses- og erhvervsvejledning offentliggør en årlig beretning om rådets virksomhed.

§ 5. Loven træder i kraft den 1. september 1981.

Stk. 2. Lov nr. 117 af 3. maj 1961 om erhvervsvejledning ophæves.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ifølge lov nr. 117 af 3. maj 1961 om erhvervsvejledning nedsattes erhvervsvejledningsrådet, der bl. a. har til opgave at bistå ved administrationen af erhvervsvejledningsloven og følge udviklingen på området samt følge samarbejdet mellem de myndigheder, organisationer og institutioner, som yder erhvervsvejledning, og fremsætte forslag til fremme af dette samarbejde.

Siden lovens vedtagelse har der udviklet sig talrige vejledningsordninger inden for forskellige områder, særlig inden for undervisningssektoren, og der er derfor opstået behov for en revision af erhvervsvejledningsloven under hensyntagen til den skete udvikling.

I efteråret 1979 nedsatte arbejdsministeren med tilslutning fra undervisningsministeren en arbejdsgruppe, der fik til opgave at gennemgå de forskellige vejledningsområder og fremsætte forslag til ny lovgivning for hele uddannelses- og erhvervsvejledningsområdet.

Arbejdsgruppen har i sommeren 1980 afgivet betænkning nr. 900 om uddannelses- og erhvervsvejledning.

Betænkningen indeholder en beskrivelse af de eksisterende vejledningsområder og en vurdering af veje og midler til informationsmaterialets frembringelse. Betænkningen indeholder desuden et forslag til lov om et uddannelses- og erhvervsvejledningsråd og en beskrivelse af dettes fremtidige opgaver, placering og struktur.

Arbejdsgruppen har konstateret, at uddannelses- og erhvervsvejledningens formål, principper og etik, som den former sig, hvad enten den foregår i arbejdsministeriets, undervisningsministeriets eller andre myndigheders regie, i det væsentlige er fælles for alle vejledningsordningerne. Arbejdsgruppen har fundet, at der gør sig et betydeligt interessefællesskab gældende, herunder særlig for så vidt angår koordination af vejledningsvirksomheden, materialefremstillingen, vejledningens bidrag til etablering af forbindelse mellem uddannelses- og arbejdsmarkedssektoren, rekruttering og uddannel-

se af vejledningspersonale samt forsknings- og udviklingsarbejde.

Arbejdsgruppen har derfor fundet det hensigtsmæssigt også af hensyn til den bedste ressourceudnyttelse, at der tilvejebringes en styrket overordnet samordning af uddannelses- og erhvervsvejledningen.

Arbejdsgruppen har stillet forslag om, at denne overordnede styring foretages gennem et råd for uddannelses- og erhvervsvejledning.

Arbejdsgruppen har ligeledes fundet det væsentligt, at der på regionalt plan foretages en samordning af vejledningsaktiviteterne, og at denne koordinering sker i nær tilknytning til arbejdsmarkedsnævnene.

Arbejdsgruppens betænkning med forslag til lov om et uddannelses- og erhvervsvejledningsråd har af arbejdsministeriet været forelagt de kommunale organisationer, Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, landsarbejdsnævnet og erhvervsvejledningsrådet til udtalelse, ligesom undervisnings- og arbejdsministeriet har modtaget udtalelser fra en række andre organisationer.

Af udtalelserne fremgår det, at man finder det væsentligt, at der opbygges et centralt organ med tilhørende sekretariatsfunktioner, der kan forestå den nødvendige samordning af vejledningsvirksomheden, samt at organisationerne finder det væsentligt at medvirke ved denne samordning.

Samtidig har der fra erhvervsvejledningsrådet, landsarbejdsnævnet og arbejdsmarkedets hovedorganisationer været tilslutning til, at den regionale samordning styrkes i arbejdsmarkedsnævnenes regie.

Det foreliggende forslag til lov om uddannelses- og erhvervsvejledning er udarbejdet på grundlag af arbejdsgruppens forslag og de indkomne udtalelser.

Lovforslaget indgår som et naturligt led i det beskæftigelsesinitiativ, regeringen har taget i dette forår, og fremsættes derfor i tilknytning til de øvrige heraf omfattede lovforslag.

Ved forslagens gennemførelse ophæves lov nr. 117 af 3. maj 1961 om erhvervsvejledning.

For så vidt angår arbejdsgruppens forslag om en regional samordning af vejledningsindsatsen, er det hensigten administrativt at fastsætte retningslinier for koordineringen af den regionale vejledningsindsats.

Det er herunder tanken at give arbejdsmarkedsnævnene en central placering i denne koordinering.

Det kan ske ved, at der af arbejdsmarkedsnævnene oprettes kontaktgrupper omfattende repræsentanter for arbejdsmarkedets parter og for kommuner og amtskommuner samt uddannelsesinstitutioner.

For at sikre kontakten med det kollegiale samarbejde, som på erhvervsvejledningsrådets initiativ blev igangsat på regionalt plan i 1979, bør kontaktgruppen desuden omfatte en eller flere repræsentanter, udpeget af det regionale hovedvejledningsudvalg.

Kontaktgrupperne bør som en af sine første opgaver tage fat på problemerne omkring fremkaffelse og formidling af lære- og praktikpladser.

Under henvisning til denne opgaves presserende karakter agter arbejdsministeren i nær fremtid at udsende foreløbige retningslinier for den regionale samordning af vejledningen.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at finansudvalget i april 1981 har tiltrådt et forslag om, at der med udgangspunkt i den enkelte erhvervsskole gennemføres et opsøgende arbejde til undersøttelse af de igangværende bestræbelser for tilvejebringelse af yderligere lære- og praktikpladser.

Økonomiske konsekvenser

Gennemførelsen af forslaget til lov om uddannelses- og erhvervsvejledning, der ikke i sig selv medfører offentlige merudgifter af større omfang, forudsætter, at rådet for uddannelses- og erhvervsvejledning udstyres med et sekretariat, der med fornøden administrativ og faglig ekspertise kan sikre udviklingen på det centrale plan.

Styrkelsen af det regionale samarbejde, hvorom der administrativt vil blive stillet forslag, forventes derimod at medføre merudgifter for det offentlige i størrelsesordenen af 15 mill. kr. på årsbasis, beregnet i januar 1980 priser (hvoraf 3/4 bæres af staten og 1/4 af amtskommunerne).

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen angiver den generelle målsætning for uddannelses- og erhvervsvejledningen. Vejled-

ningen har til formål at yde bistand ved valg af uddannelse eller erhverv under hensyn til den enkeltes personlige forudsætninger og ønsker og til de fremtidige beskæftigelsesmuligheder. Vejledningen skal bidrage til, at den enkelte opnår en tilfredsstillende uddannelses- og arbejdsmæssig placering.

Uddannelses- og erhvervsvejledningen skal som hidtil ydes af den offentlige arbejdsformidling, af skoler og andre, eksempelvis døgninstitutioner for børn og unge og institutioner for psykisk og fysisk handicappede.

Uanset hvor vejledningen finder sted, forudsættes den at foregå efter de samme grundprincipper.

Til § 2

Rådet for uddannelses- og erhvervsvejledning får først og fremmest til opgave at bidrage til udvikling og samordning af den uddannelses- og erhvervsvejledende indsats og at fremsætte forslag i vejledningsanliggender. Det foreslås, at rådet skal kunne forestå fremstilling og distribution af materiale, der tjener vejledningsformål. Omfanget af denne virksomhed fastlægges af den pågældende minister efter rådets indstilling.

Rådet – og rådets sekretariat – skal endvidere kunne yde konsulentbistand til organisationer og andre, der fremstiller vejledningsmateriale.

Rådet skal endelig følge udviklingen i den regionale uddannelses- og erhvervsvejledning og kan fremsætte forslag til samordning heraf.

Rådet fremsætter sine forslag og henstillinger for den myndighed, hvorunder det pågældende vejledningsanliggende henhører.

Til § 3

Ved forslaget til sammensætning af rådet for uddannelses- og erhvervsvejledning er der taget hensyn til de indhentede udtalelser, herunder at rådet skal være repræsentativt for en vid kreds af synspunkter. Det har samtidig været en afgørende forudsætning at skabe et organ, der vil have mulighed for at fungere effektivt. Det er i den forbindelse foreslået, at rådet nedsætter et forretningsudvalg, og at rådet kan nedsætte underudvalg. Det forudsættes, at forretningsudvalget med bistand af sekretariatet varetager den i lovforslagets § 2, stk. 2, nævnte funktion vedrørende vejledningsmateriale.

Den nære sammenhæng mellem uddannelses-sektoren og arbejdsmarkedssektoren understreges af forudsætningen om, at der skal være enighed mellem arbejdsministeren og undervisningsministe-

ren med hensyn til beskikkelse af formand, ændring af rådets sammensætning og godkendelse af forretningsorden.

Til § 4

For at få et samlet overblik over uddannelses- og erhvervsvejledningen skal rådet årligt udarbejde en redegørelse for sin virksomhed. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse og vurdering af rådets initiativer og forslag.